Írta: Szőcs Zoltán
2008. május 18. vasárnap, 07:25 -

Köztudott ugyan, mégis röviden összefoglalom. Krisztus előtt 333-ban, az akkor 23 éves Alexandrosz, ismertebb nevén Nagy Sándor, három kontinensre kiterjedő birodalom ura, a frígiai Gordionba érkezett. E város nevezetessége volt a legendás Gordiosz királytól rájuk hagyományozott felbonthatatlan csomó. A rendkívül összebogozódott kötélhalmaz egy szekérhez volt rögzítve, azon gördítették Nagy Sándor elé. A hatalmas csomóval kapcsolatos helyi legenda valójában egy jóslatot tartalmazott: az lesz a világ ura, aki képes szétbontani. Ezt hallva, a macedon hadvezér nem sokat habozott, előrántotta kardját és néhány erőteljes ütéssel széttrancsírozta Gordion város kibogozhatatlanságáról elhíresült kötélcsomóját.
Fura mód ez a kötélátvágási gesztus, ez a hatékony, de inadekvát problémamegoldási mód több mint kétezer éve elfelejthetetlen és megunhatatlan téma, sőt mély szimbólum az európai ember gondolatiságában. Némi túlzással azt is mondhatnám, hogy a radikális problémamegoldás ókori archetípusa lett. Sokan mondták már akkor is és mondják azóta is: Nagy Sándor akkor fölöttébb bunkó módjára viselkedett, hiszen a napnál világosabb, hogy neki kibogoznia kellett volna a csomót, nem átvágnia. Csakhogy a jelek szerint az ifjú Alexandrosz eredménycentrikus, rámenős személyiség volt, aki csak a végeredményre figyelt, a hogyanra kevésbé, ezért könnyedén áthágta az elvárt játékszabályokat. "Kibontom én ezt nektek, frígiai barátaim, de akkor egyszer s mindenkorra kibontatik" - gondolhatta magában, miközben sújtott. Valószínűleg sosem kerül sor a csomó szétvágására, ha a dolognak nem lett volna ennyire nagy és lényegi tétje: az lesz a világ ura, aki szétbontja, következésképpen, aki nem képes erre, az nem lesz az. Ilyen provokatív kihívás mellett megengedhette magának a kor tirannusza, hogy elkezdjen piszmogni a kibogozással, vállalva a nagyon is valószínű nyilvános felsülés ódiumát? Nem tehette. Feltételezem, ha akkor ott valaki egy Rubik-kockát nyom a kezébe, hogy forgassa egyszínűre az oldalakat, és akkor a világ ura lesz, fél percen belül a földhöz csapja, és a részeire hullott kockából egyenként válogatja szét a színeket. Száz szónak is egy a vége, az a csomó rosszkor volt rossz helyen. Mégis, ha hiszik, ha nem, de van üzenete a 2008-as magyar politikai dagonya résztvevői felé.
Gyurcsányon kezdetben csak röhögni tudtam, mint afféle viccfigurán, akinek már puszta megjelenése, megszólalása hordoz valami bohócosat. Aztán a bohócból hirtelen intrikus lett: ahogy az SZDSZ aktív segítségével kibuktatta - az őt a kormányba beemelő - Medgyessyt a miniszterelnökségből, már viszolyogtató volt, és nyilvánvalóvá vált, hogy ennek a bohócnak éles körmei vannak. Miután ő lett a kormányfő, és immár teljes emberi, családi és politikai repertoárját volt módomban élvezni, és egyre romló életkörülményeim között fizetni őszödi és nem őszödi jópofiskodásait, már nem röhögtem rajta. Mélyen megvetettem, egyre jobban viszolyogtam tőle. Elnézést, ha erősnek tűnik a kifejezés, de elvitathatatlanul jogom van viszolyogni attól az embertől, aki az életemet felforgatja, megnehezíti, behatárolja. Attól, aki 2006. október 23-án évtizedek óta nem látott, véres rendőrattakot rendezett Budapest utcáin. Kezdetben tehát röhögtem rajta, aztán viszolygással töltött el. Ha hiszik, ha nem, újabban viszont némi szánalmat kezdek érezni iránta. Ez amúgy keresztényi kötelességem is: a bukott embernek, lett légyen volt bármiféle ember, kijár a szánalom. Most május 1-jén, politikai bukásának, a nyilvánvalóan életképtelen "kisebbségi kormányzásnak" első napján, ez a szánalmas ember a pártállami majálisok hangulatát idéző beszédet tartott, miközben a kormányőrség alig győzte semlegesíteni a személye ellen túl látványosan fellépőket. Igazi politikai kabaré volt, amit Gyurcsány előadott, közölte ugyanis hallgatóival, rajtuk keresztül pedig az egész országgal, hogy végre-valahára, most aztán elkezdődhet az ország gyors és hatékony rendbetétele, a kisiklott dolgok újra a pályájukra állnak. Azaz, amit a koalíció nyújtotta biztos parlamenti többséggel a háta mögött nem tudott megvalósítani két éve, azt most -

kisebbségi kormányzásban - végre megteheti! Külön kiemelte, hogy a növekedő jövedelmek és a növekedő nyugdíjak következtében az idén már köny-nyebb lesz az élet Magyarországon, 2009-ben viszont még könnyebb! Mert lesz itt minden földi jó: munkahelyteremtés, bölcsőde- és óvodafejlesztés, valamint iskolák százainak teljes felújítása. (Egyedül a kórházépítés hiányzott - érthető okokból - a tervek közül, ami, ha ott van, akár Biszku elvtárs is ellenjegyezte volna a programot.) Egy egyre szebb és virágzóbb, egyre gazdagodó, egyre boldogabb és egyre magasabb életvitelű társadalom képét rajzolta fel az őt hallgató néhány száz nyugdíjasnak a volt KISZ-vezér. Tette ezt azzal a kunbélás, rákosis, kádáros, münniches, szirmais, marosános, aprós, aczélos, grószos retorikával, amelyet a gátlástalanságon kívül leginkább a valóság iránti teljes vakság jellemez.

Nem tévedés: Gyurcsány Fletó az emelkedő nemzet képét vizionálta elénk, mint reális jövőt, amit biztosítani fog nekünk. Persze az ilyen magamfajta konzervatív, aki teli van előítéletekkel és helytelen asszociációkkal, az emelkedő nemzet fogalmáról egyrészt szegény Németh Lászlóra gondol, másrészt 1956-ra. Zavarba is jöttem, mert elképzelni nem tudom, hogy Gyurcsánynak mi köze lehet ezekhez.

És ez az a pont, az a nagyon veszélyes pont, ahol visszatérnék a gordiuszi csomóhoz. Óva intek ugyanis mindenkit, hogy elemzésbe kezdjen, hogy részleteket és összefüggéseket próbáljon találni, hogy most nagy lelkesen elkezdje bogozgatni Gyurcsány és az emelkedő nemzet, Gyurcsány és a nemzeti elkötelezettség, Gyurcsány és Németh László, netán Gyurcsány és 1956 követeléseinek viszonyát. Ne tegye, mert a gordiuszi csomó kötélgubanca kispista volt ahhoz képest, amivel szembesülne Õszödi-Apró- Dobrev-Gyurcsány Ferenc politikai és emberi portréjának felfejtése közben.

Csak egyet tehetünk, ha róla van szó, ugyanazt, amit Alexandrosz is tett Krisztus előtt 333-ban, azaz 2341 évvel ezelőtt: egyetlen hatalmas mozdulattal annulláljuk az egészet, törvényen és társadalmi léten kívülivé minősítve azt.

Ha sikerül átvágnunk egyszer - (és nem kibogoznunk, ahogyan azt ők szeretnék!) - ennek a rendkívül kártékony, cinikus, felelőtlen, önző, posztkommunista korszaknak a még hátrahagyott gubancait, akkor végre-valahára mi leszünk, ha nem is a világ, de saját sorsunk urai.

Szőcs Zoltán